

FORA PISTA

Albert Mestre

“No som conscients de la capacitat de transformació social i personal de les biblioteques”

CINTA ROLDAN AIXANDRI (TORTOSA, 1984)

Bibliotecària. Directora de la Biblioteca de Gandesa.

Dirigix un espai sovint associat a entorns més cosmopolites.

La Biblioteca de Gandesa està dins del poble, però l'entorn és completament rural. I això marca molt el perfil i la relació amb l'usuari.

Quants en tenen?

Uns sis-cents, d'actius. Aquí ens coneixem tots. El contacte és molt proper.

I referències?

Vora 25.000 llibres. Si hi sumem revistes, CDs i pel·lícules, arribem a 32.000. Hem reduït molt, perquè hem aconseguit donar de baixa molts de llibres. És una batalla que costa, però que cal fer.

Una bibliotecària destruint llibres té un punt tràgic.

Els vincles emocionals amb els llibres els tinc a casa. Una biblioteca no és un dipòsit, sinó un espai viu. És trist, però els llibres també moren i acaben a la deixalleria. Abans, els oferim a escoles, entitats i usuaris.

Es publica molt. Massa?

Hi ha un excés d'informació difícil de digerir.

Les biblioteques han canviat.

No té res a veure amb les de fa vint anys.

Per a bé o per a mal?

Jo crec que per a bé. En aquest temps han arribat les noves tecnologies i llegim de manera diferent. Les biblioteques, com tot, també han d'evolucionar.

En alguns casos, han passat d'aquell espai silenciós que convidava al recolliment i la lectura a esdevenir gairebé centres cívics.

Era necessari i inevitable. Més enllà dels llibres, les biblioteques han d'estar obertes a altres coses. Ara bé, sí que és cert que hi ha gent que es pensa que això és un lloc d'esbarjo per als seus fills.

Ens falta cultura de biblioteca?

Per part de tothom. Resulta que és un dels serveis més ben valorats per la ciutadania, però després passen aquestes coses. Afegim-hi que, de vegades, l'Administració no les dota de prou recursos, perquè no les

“Una biblioteca no és un dipòsit, sinó un espai viu. Això implica renovar i destruir llibres”

“La biblioteca com a centre cívic? Era necessari i inevitable. Les biblioteques han d'estar obertes a altres coses més enllà dels llibres”

“M'he inventat un producte nou, el 'BookSex'. És com el 'Tuppersex', però amb llibres. La idea és treballar-hi l'empoderament sexual femení”

veu com una prioritat. Apostar per la biblioteca és fer-ho també per la gent del municipi i de la comarca.

El perfil de bibliotecari també ha canviat.

Diria que el tòpic de senyores, amb ulleres, monyo i aires de sergent ha desaparegut.

Vostè, com s'hi va posar?

Li dec a ma mare. Tot i que jo no era una gran lectora, d'adolescent, vaig entrar en aquest món perquè m'encanta ordenar i classificar.

Una mena de Marie Kondo...

Més o menys. De fet, ara treballa en una biblioteca, però abans ho havia fet en centres de documentació. Tot demana ordre.

Costa molt trobar bibliotecaris.

És una professió històricament molt feminitzada, com la infermeria o les llars d'infants. Però això també està canviant.

Encara hi ha qui ve a passejar-s'hi i a remenar llibres sense massa més expectatives?

Encara. Jo en soc una. És bonic perdre's pels passadissos d'una biblioteca sense cap més interès que anar mirant. Molta gent ens demana consell.

Fa de prescriptora?

Per a gent gran, sobretot. Tenim usuaris molt fidels que es refien molt dels nostres suggeriments. Hi ha el cas d'una senyora enganxada a la novel·la romàntica i eròtica. Tenim un Excel per saber tot el que s'ha llegit i evitar repetir-nos. I ella, contenta.

Tornar tard un llibre sempre m'ha donat mal de panxa.

Ui, mal m'està el dir-ho, però no som així. Si és un llibre reservat, el reclamem, és clar. Però si el volum està controlat, hi posem tantes facilitats com siga possible per renovar-lo. Què li he de dir a algú que viu a Arnes si no pot tornar-lo el dia que toca. Tenim la comarca que tenim.

Fan préstec a domicili.

Només a Gandesa, i el fem amb bici.

També el fan digital i em sembla que hi ha molta gent que ho desconeix.

La plataforma eBibliocat n'és l'eina. Només cal tenir el carnet de biblioteca i és molt fàcil fer-hi el préstec. És del tot gratuït.

Diu que la biblioteca és un espai de transformació personal.

Social i individual. Natros aquí tenim tres clubs de lectura: poesia, narrativa i feminisme. Aquest últim té un component una mica més revolucionari. Per exemple, d'aquest club va sorgir el debat d'acabar amb un anacronisme com la festa de Santa Àgueda, una cosa insòlita en ple segle XXI, en què les dones fan d'alcalduesses durant un cap de setmana.

També ha sortit alguna altra iniciativa curiosa.

Sí, un producte que m'he inventat jo: el BookSex, una variant del TupperSex, però en comptes de joguines sexuals porto llibres sobre el tema. Parlo de relacions, empoderament sexual, fantasies, menopausa... Faig bolos per diferents llocs per parlar-ne d'una manera amena i divertida.

Doni'm la recepta per fer llegir els més menuts.

Daniel Pennac diu que a l'escola s'ensenya a llegir, però que el plaer per la lectura només es pot aprendre a casa. És molt important que els fills ens vegem llegir, que hi haja llibres a casa, anar a la biblioteca, que creem l'hàbit de la lectura i que els acompanyem en el procés.

Què és el més estrany que li han demanat?

Un xiquet em va preguntar si tenia algun llibre de la mateixa “raça” que el que havia llegit. Una altra em va demanar que volia el llibre més bonic que tingués.

Acabem amb alguna recomanació.

Gina, de Maria Climent. *El secret del meu turbant*, de Nadia Ghulam. *Dolça introducció al caos*, de Marta Orriols, o *Els pecats capitals* (Ed. Fragmenta).